

ΑΠΟΦΑΣΗ 968/8-8-2018

Έγκριση Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Διεθνής και Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση και Πολιτική / International and European Governance and Politics»

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν. 4485/17 «Οργάνωση και Λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 114), και ειδικότερα τα άρθρα 30 έως και 37, 45 και 85
2. την υπ΄ αριθμ. 163204/Ζ1/29-9-2017 Εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων
3. Την υπ΄ αριθμ. 216772/Ζ1/8-12-2017 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 4334/12-12-2017, τ. Β΄) με τίτλο «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών»
4. τις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 19 και την παρ. 3α του άρθρου 42 του Ν.4521 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις»
5. τις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 101 του Ν. 4547/18 (ΦΕΚ Α΄102)
6. τις διατάξεις του Ν.4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (ΦΕΚ Α΄195), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν
7. τις διατάξεις του Ν.4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄83), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν
8. το Π.Δ. 85/31-5-2013 (ΦΕΚ Α΄124) «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών»
9. Τις διατάξεις του Ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 (ΦΕΚ 189, τ. Α΄, 02-08-2005) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
10. Το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 27^{ης} Μαρτίου 2018)
11. Το απόσπασμα πρακτικού της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ (4^η συνεδρίαση – 2/04/2018)
12. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (13^η συνεδρία – 4/04/2018)
13. το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού

αποφασίζει

την έγκριση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ, με τίτλο «Διεθνής και Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση και Πολιτική / International and European Governance and Politics», με τις εξής ειδικεύσεις:

1. Διεθνής Διακυβέρνηση και Πολιτική / International Governance and Politics
 2. Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση και Πολιτική / European Governance and Politics
- από το ακαδημαϊκό έτος 2018 - 2019, ως ακολούθως:

ΑΡΘΡΟ 1

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του ΠΜΣ «Διεθνής και Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση και Πολιτική» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο των Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών.

Το ΠΜΣ οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Διεθνή και Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση και Πολιτική» μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών.

Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΑΡΘΡΟ 2

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΜΣ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του ΠΜΣ σύμφωνα με το νόμο 4485/2017 είναι:

1. **Η Συνέλευση του Τμήματος**
2. **Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ:** απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία. Τα μέλη της ΣΕ δεν δικαιούνται επιπλέον αμοιβή ή αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στην επιτροπή. Πρόεδρος της ΣΕ είναι ο Διευθυντής του ΠΜΣ, ο οποίος ορίζεται από τη Συνέλευση μεταξύ των μελών της ΣΕ. Η θητεία του Προέδρου της ΣΕ μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η ΣΕ είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και:
 - Εισηγείται στη Συνέλευση την κατανομή του διδακτικού έργου μεταξύ των διδασκόντων του ΠΜΣ.
 - Ορίζει τον επιβλέποντα και τα μέλη της τριμελούς επιτροπής εξέτασης διπλωματικών εργασιών, ο ορισμός της οποίας επικυρώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.
 - Εξετάζει φοιτητικά θέματα όπως αιτήσεις αναστολής φοίτησης, παράτασης σπουδών, αναγνώρισης μαθημάτων από προηγούμενη μεταπτυχιακή εκπαίδευση, αντικατάστασης μαθημάτων του παρόντος Προγράμματος με μαθήματα άλλων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων, και εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

- Αποφασίζει, με εξουσιοδότηση της Συνέλευσης, ως προς την οικονομική διαχείριση και ειδικότερα ως προς την έγκριση των δαπανών του προγράμματος και πιστοποιεί τη σχέση εκπαιδευτικών αναγκών του συγκεκριμένου προγράμματος με τις εκάστοτε αιτούμενες δαπάνες.
- Αποφασίζει για οποιοδήποτε άλλο ζήτημα που αφορά την παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

3. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ και ο Αναπληρωτής του: Ο Διευθυντής του ΠΜΣ είναι μέλος ΔΕΠ πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ. Επιπλέον, είναι μέλος και Πρόεδρος της ΣΕ. Ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση Συνέλευσης του Τμήματος.

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντή. Έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) Συγκαλεί σε συνεδρίαση τη ΣΕ.
- β) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των εν λόγω συνεδριάσεων, λαμβάνοντας υπόψη εισηγήσεις των μελών και οργάνων του ΠΜΣ.
- γ) Ορίζει εκλογές για την αναπλήρωση μελών επιτροπών λόγω κένωσης θέσης.
- δ) Έχει την ευθύνη σύνταξης του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στη Συνέλευση για έγκριση.
- ε) Είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και για την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.
- στ) Κατά τη λήξη της θητείας του, καθώς και της ΣΕ, συντάσσει αναλυτικό απολογισμό του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του ΠΜΣ, καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του ΠΜΣ.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του ΠΜΣ είναι Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής και εκπληρώνει τα καθήκοντα του Διευθυντή σε περίπτωση απουσίας του.

Το ΠΜΣ «Διεθνής και Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση και Πολιτική» υποστηρίζεται από Γραμματεία του Προγράμματος που είναι εγκατεστημένη στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ. Η Γραμματεία του ΠΜΣ έχει ως καθήκον τη γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ, όπως την προετοιμασία της διαδικασίας εισδοχής υποψηφίων, την τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, τη γραμματειακή υποστήριξη της ΣΕ, την καταχώριση βαθμολογιών κ.λπ.

ΑΡΘΡΟ 3

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Στο ΠΜΣ «Διεθνής και Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση και Πολιτική» γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του Α΄ κύκλου σπουδών των ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων από τον ΔΟΑΤΑΠ, ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και απόφοιτοι άλλων Τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων της αλλοδαπής. Γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι υπότροφοι και μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΤ σύμφωνα με την παρ. 8 του άρ. 34 του Ν.4485/17.

Το ΠΜΣ «Διεθνής και Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση και Πολιτική» θα δέχεται σαράντα (40) φοιτητές ανά ακαδημαϊκό έτος, οι οποίοι θα κατανέμονται σε πλήρους και μερικής φοίτησης. Προγραμματίζεται να απασχολεί δέκα εννέα (19) συνολικά διδάσκοντες, τουλάχιστον 60% από το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ και 40% από Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα της ημεδαπής και της Αλλοδαπής. Αυτό αντιστοιχεί σε 2,10 διδάσκοντες ανά φοιτητή.

Σημειώνεται ότι ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών στα ΠΜΣ του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης είναι περίπου εκατόν είκοσι πέντε (125) ανά έτος σε σχέση και με τον αριθμό των περίπου τριακοσίων δεκαπέντε (315) προπτυχιακών φοιτητών ανά έτος και των σαράντα τριών (43) διδασκόντων του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ.

Τα ανωτέρω στοιχεία δίνονται κατά προσέγγιση και ανταποκρίνονται στα δεδομένα του έτους σύνταξης του Κανονισμού.

ΑΡΘΡΟ 4

ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η επιλογή των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με το νόμο 4485/2017 και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Κατά το εαρινό εξάμηνο, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Ε.Κ.Π.Α, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΠΜΣ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του ΠΜΣ, σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

1. Αίτηση Συμμετοχής
2. Βιογραφικό σημείωμα
3. Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών και αναλυτικής βαθμολογίας (με ελάχιστο βαθμό «Λίαν Καλώς», δηλ. 6,5 με άριστα το 10). Σε περίπτωση κατοχής τίτλου αναγνωρισμένου μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών ισχύει ο βαθμός αυτού του διπλώματος.
4. Υπεύθυνη Δήλωση (για τους μη πτυχιούχους) στην οποία θα αναφέρεται α) ο μέσος όρος βαθμολογίας, μέχρι την στιγμή κατάθεσης της αίτησης β) ότι δεν θα

οφείλουν για εξέταση, την περίοδο του Σεπτεμβρίου, περισσότερα από δύο μαθήματα για την απόκτηση του πτυχίου τους, και γ) ότι θα προσκομίσουν αντίγραφο του πτυχίου τους το αργότερο κατά την εγγραφή τους.

5. Δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές, εάν υπάρχουν
 6. Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν
 7. Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
 8. Δύο συστατικές επιστολές. Τουλάχιστον η μία να υπογράφεται από μέλος ΔΕΠ του τμήματος από το οποίο προέρχεται ο υποψήφιος (πρωτότυπα ή επικυρωμένα αντίγραφα) ενώ η δεύτερη να υπογράφεται από άτομο το οποίο θα μπορεί να εκφράσει τεκμηριωμένη γνώμη για τις επιστημονικές ή/και επαγγελματικές ικανότητες του.
 9. Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής επιπέδου Γ2. Σε περίπτωση απόκτησης πτυχίου στο εξωτερικό με γλώσσα διδασκαλίας την αγγλική, οι υποψήφιοι απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής άλλου πιστοποιητικού γνώσης αγγλικής γλώσσας. Πιστοποιητικά άλλων ξένων γλωσσών συνεκτιμώνται.
 10. Δήλωση σκοπού
 11. Φωτογραφία σε διαστάσεις διαβατηρίου
 12. Άλλα δικαιολογητικά που κρίνει ο υποψήφιος ότι ενισχύουν τον φάκελο του.
- Οι φοιτητές από ιδρύματα της αλλοδαπής πρέπει να προσκομίσουν πιστοποιητικό αντιστοιχίας και ισοτιμίας από τον ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με το άρθρο 34, παρ. 7 του Ν. 4485/17.

Η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται, σε δύο στάδια και με βάση τα ακόλουθα κριτήρια. Στο πρώτο στάδιο, με την αξιολόγηση του φακέλου από Επιτροπή που ορίζει η Συνέλευση βάσει των οκτώ (8) πρώτων κριτηρίων, τα οποία υπολογίζονται σε ποσοστό 100%, με ίδια στάθμιση ανά κριτήριο. Σε δεύτερο στάδιο με προφορική εξέταση / συνέντευξη –η επίδοση της οποίας αποτελεί το 50% της συνολικής βαθμολογίας. Τα κριτήρια είναι:

- i. Βαθμός πτυχίου
- ii. Μέσος όρος βαθμολογίας σε τρία προπτυχιακά μαθήματα σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ
- iii. Επίδοση σε Διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στον Α΄ κύκλο σπουδών
- iv. Πιστοποιημένη γνώση π.χ. αγγλικής γλώσσας
- v. Κατοχή δεύτερου πτυχίου Α΄ ή Β΄ κύκλου σπουδών
- vi. Ερευνητική δραστηριότητα
- vii. Δημοσιεύσεις
- viii. Συστατικές επιστολές
- ix. Προφορική συνέντευξη

Με βάση τη συνολική βαθμολογία, η ΣΕ καταρτίζει τον Πίνακα επιτυχόντων και των επιλαχόντων ανά ειδίκευση και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση. Ο αριθμός των φοιτητών που επιλέγονται ανά ειδίκευση και διάρκεια φοίτησης (πλήρους / μερικής) αποφασίζεται από τη ΣΕ με την προκήρυξη.

Οι επιτυχόντες θα πρέπει να εγγραφούν στην Γραμματεία του ΠΜΣ εντός τριάντα (30) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας, θα λαμβάνεται υπόψη η επίδοση στην προφορική εξέταση / συνέντευξη.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών, θα κληθούν αν υπάρχουν, οι επιλαχόντες, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα, να εγγραφούν στο Πρόγραμμα.

ΑΡΘΡΟ 5

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών, ορίζεται στα τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Για τους εργαζόμενους μεταπτυχιακούς φοιτητές προβλέπεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης. Οι φοιτητές αυτής της κατηγορίας πρέπει αποδεδειγμένα να εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα και να προσκομίσουν σχετική σύμβαση εργασίας ή βεβαίωση εργοδότη.

Μερική φοίτηση προβλέπεται και για μη εργαζόμενους φοιτητές που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της πλήρους φοίτησης για λόγους υγείας, οικογενειακούς, στράτευσης κ.ά.

Η διάρκεια μερικής φοίτησης δεν μπορεί να ξεπερνάει τα πέντε (5) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής με αίτησή του μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης.

Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας, τα οποία δεν θα ξεπερνούν τα δύο (2), δεν προσμετρούνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

ΑΡΘΡΟ 6

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το ΠΜΣ ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

Για την απόκτηση ΔΜΣ απαιτούνται συνολικά ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, συγγραφή σεμιναριακών εργασιών, καθώς και σε εκπόνηση και παρουσίαση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης. Πριν την εκκίνηση του ακαδημαϊκού έτους, προσφέρονται εισαγωγικά σεμινάρια στα οικονομικά και στο δίκαιο με στόχο την καλύτερη προετοιμασία των φοιτητών για την παρακολούθηση των μαθημάτων. Στο πρώτο εξάμηνο διδάσκονται όλα τα προσφερόμενα μαθήματα, στο δεύτερο

εξάμηνο, εισηγείται η ΣΕ και εγκρίνει η ΓΣΕΣ, πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους, ποια από τα προσφερόμενα μαθήματα θα διδαχθούν.

Τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα. Προϋπόθεση για την πραγματοποίηση των μαθημάτων συνιστά η επιλογή τους από τουλάχιστον πέντε (5) φοιτητές. Με τη σύμφωνη γνώμη του διδάσκοντα και απόφαση της ΣΕ κάποιο μάθημα μπορεί να διατίθεται στην αγγλική γλώσσα.

A. Το πρόγραμμα των μαθημάτων ανά ειδίκευση διαμορφώνεται ως εξής:

1. Ειδίκευση Α΄: Διεθνής Διακυβέρνηση και Πολιτική

Α΄ Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες/ εβδομάδα	ECTS
Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας	3	7,5
Μαθήματα Υποχρεωτικής Επιλογής		
Διεθνής Πολιτική Οικονομία	3	7,5
Διεθνής Πολιτική: Σύγχρονα Ερωτήματα και Προβληματισμοί	3	7,5
Κρατική Κυριαρχία και Διεθνής Οργάνωση	3	7,5
Επιλογή 2 μαθημάτων από τα προσφερόμενα		
Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής		
Αγορά και Κράτος στην ΕΕ	3	7,5
Ένομη Τάξη της ΕΕ	3	7,5
Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση	3	7,5
Επιλογή 1 μαθήματος από τα προσφερόμενα		
Σύνολο	12	30

Β΄ Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικής Επιλογής	Διδ. ώρες/ εβδομάδα	ECTS
Ανατολική Μεσόγειος και Μέση Ανατολή	3	7,5
Διεθνές Δίκαιο και Επίλυση Διαφορών	3	7,5
Διεθνής και Ευρωπαϊκή Μετανάστευση	3	7,5
Διεθνής και Ευρωπαϊκή Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	3	7,5
Ενέργεια και Γεωπολιτική	3	7,5

Η Τουρκία στο Διεθνές Σύστημα	3	7,5
Παγκόσμια Διακυβέρνηση των Θαλασσών και των Ωκεανών	3	7,5
Παγκόσμια Οικονομική Διακυβέρνηση και Διπλωματία	3	7,5
Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση	3	7,5
Πολιτική του Χρήματος στην Παγκόσμια Οικονομία	3	7,5
Πολιτισμός και Διεθνείς Σχέσεις	3	7,5
Σύγχρονα Ζητήματα Διεθνούς Ασφάλειας	3	7,5
Ειδικά Θέματα Διεθνούς Διακυβέρνησης	3	7,5
Ειδικά Θέματα Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας	3	7,5
Επιλογή 3 μαθημάτων από τα προσφερόμενα		
Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής		
Εξωτερική Πολιτική και Σχέσεις της ΕΕ	3	7,5
Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Εγχώρια Πολιτική: Η Περίπτωση της Ελλάδας	3	7,5
Οικονομική και Νομισματική Ένωση	3	7,5
Πολιτικές της ΕΕ για την οικονομική και κοινωνική συνοχή και η εφαρμογή τους	3	7,5
Πολιτική Ανταγωνισμού στην ΕΕ	3	7,5
Συγκριτική Ανάλυση των Ευρωπαϊκών Πολιτικών Συστημάτων	3	7,5
Συγκριτικός Ομοσπονδισμός	3	7,5
Ειδικά Θέματα Συγκριτικής Ανάλυσης των Ευρωπαϊκών Πολιτικών Συστημάτων	3	7,5
Επιλογή 1 μαθήματος από τα προσφερόμενα μαθήματα επιλογής ή 1 μαθήματος από τα ΠΜΣ του οικείου Τμήματος με αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες και συναφές γνωστικό αντικείμενο	3	7,5
Σύνολο	12	30

Γ' Εξάμηνο	
	ECTS
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας	30
Σύνολο	30

2. Ειδίκευση Β': Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση και Πολιτική

Α' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες/ εβδομάδα	ECTS
Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας	3	7,5
Μαθήματα Υποχρεωτικής Επιλογής		
Αγορά και Κράτος στην ΕΕ	3	7,5
Έννομη Τάξη της ΕΕ	3	7,5
Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση	3	7,5
Επιλογή 2 μαθημάτων από τα προσφερόμενα		
Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής		
Διεθνής Πολιτική Οικονομία	3	7,5
Διεθνής Πολιτική: Σύγχρονα Ερωτήματα και Προβληματισμοί	3	7,5
Κρατική Κυριαρχία και Διεθνής Οργάνωση	3	7,5
Επιλογή 1 μαθήματος από τα προσφερόμενα		
Σύνολο	12	30

Β' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικής Επιλογής	Διδ. ώρες/ εβδομάδα	ECTS
Διεθνής και Ευρωπαϊκή Μετανάστευση	3	7,5
Διεθνής και Ευρωπαϊκή Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	3	7,5
Εξωτερική Πολιτική και Σχέσεις της ΕΕ	3	7,5
Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Εγχώρια Πολιτική: Η Περίπτωση της Ελλάδας	3	7,5
Οικονομική και Νομισματική Ένωση	3	7,5
Πολιτικές της ΕΕ για την οικονομική και κοινωνική συνοχή και η εφαρμογή τους	3	7,5
Πολιτική Ανταγωνισμού στην ΕΕ	3	7,5
Συγκριτική Ανάλυση των Ευρωπαϊκών Πολιτικών Συστημάτων	3	7,5
Συγκριτικός Ομοσπονδισμός	3	7,5

Ειδικά Θέματα Συγκριτικής Ανάλυσης των Ευρωπαϊκών Πολιτικών Συστημάτων	3	7,5
Επιλογή 3 μαθημάτων από τα προσφερόμενα		
Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής		
Ανατολική Μεσόγειος και Μέση Ανατολή	3	7,5
Διεθνές Δίκαιο και Επίλυση Διαφορών	3	7,5
Ενέργεια και Γεωπολιτική	3	7,5
Η Τουρκία στο Διεθνές Σύστημα	3	7,5
Παγκόσμια Διακυβέρνηση των Θαλασσών και των Ωκεανών	3	7,5
Παγκόσμια Οικονομική Διακυβέρνηση και Διπλωματία	3	7,5
Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση	3	7,5
Πολιτική του Χρήματος στην Παγκόσμια Οικονομία	3	7,5
Πολιτισμός και Διεθνείς Σχέσεις	3	7,5
Σύγχρονα Ζητήματα Διεθνούς Ασφάλειας	3	7,5
Ειδικά Θέματα Διεθνούς Διακυβέρνησης	3	7,5
Ειδικά Θέματα Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας	3	7,5
Επιλογή 1 μαθήματος από τα προσφερόμενα μαθήματα επιλογής ή 1 μαθήματος από τα ΠΜΣ του οικείου Τμήματος με αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες και συναφές γνωστικό αντικείμενο	3	7,5
Σύνολο	12	30

Γ' Εξάμηνο	
	ECTS
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας	30
Σύνολο	30

B. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας

Στο συγκεκριμένο μάθημα οι φοιτητές/τριες εισάγονται στις βασικές έννοιες και τεχνικές της μεθοδολογίας των κοινωνικών επιστημών. Αναλύονται οι στόχοι και τα στάδια της εμπειρικής κοινωνικής έρευνας, ποσοτικής και ποιοτικής, ο τρόπος διατύπωσης ερευνητικών ερωτημάτων και οι εναλλακτικές μέθοδοι απάντησής τους, τόσο στο επίπεδο της συλλογής, όσο και στο επίπεδο της ανάλυσης των δεδομένων. Ειδικά στο επίπεδο της ανάλυσης, οι φοιτητές εισάγονται στη χρήση σχετικού

λογισμικού. Το μάθημα συνδυάζει σεμιναριακό και εργαστηριακό χαρακτήρα.

Διεθνής Πολιτική Οικονομία

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξέταση διεθνών οικονομικών θεμάτων από την οπτική της Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας. Το μάθημα διαρθρώνεται σε τρία μέρη. Στο πρώτο παρουσιάζονται οι βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις - οικονομικός εθνικισμός (προστατευτισμός), οικονομικός φιλελευθερισμός και ιστορικός δομισμός (μαρξισμός) - της διεθνούς πολιτικής οικονομίας. Στο δεύτερο μέρος αναλύονται τα συστήματα διεθνών συναλλαγματικών ισοτιμιών, η παγκόσμια ολοκλήρωση της αγοράς αγαθών και υπηρεσιών, των αγορών χρήματος και κεφαλαίου και των πολυεθνικών επιχειρήσεων. Τέλος, στο τρίτο μέρος εξετάζονται οι σχέσεις μεταξύ αναπτυσσόμενων και αναπτυσσόμενων χωρών με έμφαση στην αναπτυξιακή συνεργασία και βοήθεια, την περιφερειακή και παγκόσμια οικονομική ολοκλήρωση και Διακυβέρνηση.

Διεθνής Πολιτική: Σύγχρονα Ερωτήματα και Προβληματισμοί

Αφού υπενθυμίσει τις βασικές παραδοχές των θεωρητικών προσεγγίσεων (κυρίαρχων και κριτικών) των διεθνών σχέσεων το μάθημα στοχεύει να αναδείξει την δυναμική της αλλαγής στη σύγχρονη διεθνή πολιτική εστιάζοντας σε καίρια ζητήματα όπως: ο μετασχηματισμός του ρόλου του κράτους, η μεταλλασσόμενη φύση της ισχύος, το τέλος της εξωτερικής πολιτικής; διεθνής πολιτική και ταυτότητα, το μεταλλασσόμενο πρόσωπο του πολέμου, η παγκόσμια τάξη και η ηγεμονία των ΗΠΑ, πολυπολική τάξη ή αταξία; τρομοκρατία παλαιά και 'νέα'. Απώτερος σκοπός του μαθήματος είναι να προαχθεί, σε ένα ανώτερο επίπεδο, η κατανόηση από τους φοιτητές του μεταβαλλόμενου χαρακτήρα του διεθνούς περιβάλλοντος και να αναπτυχθεί η κριτική τους σκέψη σε σχέση με θέματα που σήμερα αποτελούν αντικείμενο προβληματισμού και συζήτησης.

Κρατική Κυριαρχία και Διεθνής Οργάνωση

Τα Κράτη αποτέλεσαν για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα τις βασικές μονάδες της διεθνούς κοινωνίας. Η πραγματικότητα αυτή σταδιακά ανετράπη με την εμφάνιση του φαινομένου της διεθνούς οργάνωσης. Η διακρατική συνεργασία στο πλαίσιο των εν λόγω θεσμών θεμελιώθηκε στην διαλεκτική σχέση της παραδοσιακής έννοιας της κρατικής κυριαρχίας και της εκχώρησης μιας σειράς αρμοδιοτήτων από τα Κράτη στους εν λόγω οργανισμούς. Το τέλος του Ψυχρού Πολέμου και η ανάδυση νέων προκλήσεων στην σύγχρονη παγκοσμιοποιημένη πραγματικότητα επέτεινε την εννοιολογική αυτή αντίφαση, καθώς ο βαθμός αλληλεξάρτησης αλλά και οι διεθνείς υποχρεώσεις των Κρατών έχουν αυξηθεί σημαντικά σε σχέση με το παρελθόν, όταν υπερετερούσε η παραδοσιακή λογική της πολιτικής και εδαφικής κατάτμησης της οργάνωσης της διεθνούς κοινωνίας. Το μάθημα εξετάζει την σχέση κρατικής κυριαρχίας και διεθνούς οργάνωσης μέσα από το παράδειγμα των αποφάσεων και

της δράσης των Ηνωμένων Εθνών με επίκεντρο αυτές που αφορούν τον πυρήνα της αποστολής τους: την διαφύλαξη της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας.

Αγορά και Κράτος στην ΕΕ

Το μάθημα αυτό εξετάζει την εξέλιξη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης από την σκοπιά της πολιτικής οικονομίας και τις σημαντικότερες πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εστιάζει στην πρόσφατη μεγάλη οικονομική κρίση και αντλεί γενικά συμπεράσματα για τα προβλήματα και τις αντιφάσεις που έχουν προκύψει, καθώς και τις προοπτικές και τα εναλλακτικά σενάρια για το μέλλον. Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές/τριες με το φαινόμενο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης με μια διεπιστημονική προσέγγιση, καθώς και να αναδείξει τις πολιτικο-οικονομικές επιλογές στα μεγάλα θέματα και να προσφέρει τα απαραίτητα εργαλεία για την κατανόηση και ανάλυση αυτών των θεμάτων.

Έννομη Τάξη της ΕΕ

Κύρια στόχευση του μαθήματος είναι όχι μόνο η παροχή «τεχνικής» γνώσης όσον αφορά το περιεχόμενο επιμέρους ρυθμίσεων του ενωσιακού δικαίου, αλλά και η διερεύνηση των επιστημολογικών του διασυνδέσεων με όμορους επιστημονικούς κλάδους. Αυτή η μεθοδολογική στόχευση επιχειρείται συν τοις άλλοις μέσω της προσπάθειας ανάδειξης της δογματικής συνάρθρωσης των βασικών αρχών του δικαίου της Ε.Ε. μεταξύ τους αλλά και με τις δομές των εθνικών εννόμων τάξεων: Συστημικές διεισδύσεις, επικαλύψεις, αλληλεπιδράσεις του «νομικού» με το «πολιτικό» στοιχείο καθίστανται έτσι πιο διακριτές. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη στοιχειοθέτηση αυτής της συνάρθρωσης με αναλυτικές αναφορές σε διάφορους τομείς του ευρωπαϊκού συνταγματικού, αλλά και του ουσιαστικού ενωσιακού δικαίου και πιο συγκεκριμένα στο ευρωπαϊκό δίκαιο ανταγωνισμού, στο ευρωπαϊκό δίκαιο κρατικών ενισχύσεων αλλά και σε επιμέρους επίκαιρους τομείς ρύθμισης κομβικών αγορών (λ.χ. τη ρύθμιση της ενεργειακής αγοράς) με βάση το δίκαιο της Ε.Ε.

Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση

Το μάθημα προτείνει την εις βάθος εξήγηση, ερμηνεία και κατανόηση του φαινομένου της ευρωπαϊκής ενοποίησης μέσω της συνδυαστικής και επιλεκτικής χρήσης πολλαπλών εργαλείων ανάλυσης: παρουσίαση των θεωρητικών ερμηνειών της ενοποίησης αλλά και των τάσεων αποενοποίησης, ανάλυση των θεσμικών, νομικών και άτυπων εργαλείων λήψης αποφάσεων, περιπτωσιολογική ανάλυση τομέων πολιτικής. Το μάθημα εστιάζει στο θεσμικό και πολιτικό σχεδιασμό της ΕΕ, στην αλληλεπίδραση μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης αλλά και στις αυξανόμενες πιέσεις υπό τις οποίες λειτουργούν οι δημόσιοι, ιδιωτικοί και κοινωνικοί φορείς εν μέσω μιας μακρόχρονης συστημικής κρίσης. Η κάθε διάλεξη θέτει τις βάσεις του γνωστικού αντικειμένου συζήτησης σε θεσμικό, πολιτικό, θεωρητικό ή και ιστορικό πλαίσιο και εστιάζει σε συγκεκριμένα εμπειρικά δεδομένα

που αποκρυσταλλώνουν το διακύβευμα στην καθημερινή ευρωπαϊκή πολιτική πρακτική. Η κάθε διάλεξη υποστηρίζεται από επεξεργασμένη παρουσίαση PPT (ανάρτηση στον ιστοχώρο του προγράμματος). Πέρα από τη γενική βιβλιογραφία, ειδική εστιασμένη βιβλιογραφία προτείνεται σε κάθε διάλεξη.

Ανατολική Μεσόγειος και Μέση Ανατολή

Κατά τα τελευταία εξήντα χρόνια, οι ΗΠΑ έχουν εμπλακεί ενεργώς στην Μέση Ανατολή -περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη εξωτερική δύναμη - με πρωταρχικό στόχο τη διατήρηση του ευνοϊκού προς τα αμερικανικά συμφέροντα status quo. Είναι αξιοσημείωτο ότι η Μέση Ανατολή είναι η μόνη περιοχή στην οποία μετά τη λήξη του Ψυχρού Πολέμου δύο διαφορετικές αμερικανικές κυβερνήσεις διεξήγαγαν δύο μεγάλους πολέμους μέσα στο διάστημα μόνο μίας σχεδόν δεκαετίας. Είναι επίσης η μόνη περιοχή στην οποία η Ουάσιγκτον αντιμετωπίζει σήμερα μία σειρά άμεσων στρατιωτικών, πολιτικών και διπλωματικών προκλήσεων πρώτου μεγέθους. Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη των βασικών παραγόντων (οικονομικών, πολιτικών, και κυρίως παραγόντων ασφάλειας) οι οποίοι έχουν συμβάλει στη διαμόρφωση τη θεώρησης και πολιτικής των ΗΠΑ προς τη Μέση Ανατολή και την Ανατολική Μεσόγειο από το 1947 έως σήμερα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάλυση των τάσεων και χαρακτηριστικών της πολιτικής των ΗΠΑ σε μακρο-επίπεδο ώστε να καταδειχθεί η διαχρονική τους συνέχεια, ενώ παράλληλα καταγράφονται και αναλύονται οι σημαντικές αλλαγές τους. Βασικό μέλημα του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές πώς η πολιτική των ΗΠΑ προς τη Μέση Ανατολή εντάσσεται μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας με απώτερο στόχο την κατανόηση της δράσης των ΗΠΑ στο διεθνές σύστημα. Στα πλαίσια του μαθήματος προβλέπεται ο προγραμματισμός 2 σεμιναρίων, με τη συμμετοχή προσκαλεσμένων Ελλήνων και ξένων ομιλητών, πάνω σε ειδικά θέματα της παγκόσμιας πολιτικής και την άμεση απήχηση τους στο χώρο της Ανατολικής Μεσογείου και Μέσης Ανατολής.

Διεθνές Δίκαιο και Επίλυση Διαφορών

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η κατανόηση της χρήσης των μηχανισμών επίλυσης διεθνών διαφορών. Ειδικότερα, εξετάζει και αναλύει κριτικά τις διαδικασίες επίλυσης διεθνών διαφορών, διερευνά πώς ενεργοποιούνται και πώς λειτουργούν και ποια είναι τα αποτελέσματα. Εκκινεί από την ανάλυση των βασικών αρχών που διέπουν την επίλυση διεθνών διαφορών, ιδιαίτερα της υποχρέωσης ειρηνικής επίλυσης. Στη συνέχεια εξετάζει τις μη δικαιοδοτικές μεθόδους, με έμφαση τόσο στις διακρατικές διαδικασίες όσο και στις διαδικασίες που προσφέρουν οι διεθνείς οργανισμοί. Διερευνά επίσης τις ημι-δικαιοδοτικού χαρακτήρα διαδικασίες (non compliance procedures, inspection panels). Τέλος, εξετάζει τις δικαιοδοτικές μεθόδους επίλυσης διαφορών, με έμφαση στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, το μηχανισμό επίλυσης εμπορικών διαφορών του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου

και το μηχανισμό επίλυσης επενδυτικών διαφορών που λειτουργεί στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Τράπεζας.

Διεθνής και Ευρωπαϊκή Μετανάστευση

Το μάθημα αποσκοπεί στη συστηματική συζήτηση του σύγχρονου διεθνούς μεταναστευτικού φαινομένου, δηλαδή, στην παρουσίαση των διάφορων μορφών εκδήλωσής του, στη διερεύνηση των προσδιοριστικών παραγόντων της μεταναστευτικής απόφασης και των μεταναστευτικών ροών, στην ανάδειξη των επιδράσεων της μετανάστευσης τόσο για τις χώρες υποδοχής, όσο και για τις χώρες προέλευσης και, τέλος, στην παρουσίαση των βασικών διαστάσεων της μεταναστευτικής πολιτικής. Σε ό,τι αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, ειδικότερα, έμφαση δίδεται στη μορφολογία του φαινομένου, στα εθνικά πρότυπα μετανάστευσης, στις δημογραφικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές συνέπειες της μετανάστευσης, στην «ιδιότητα του πολίτη» και στη διαμόρφωση μιας κοινής πολιτικής μετανάστευσης στο επίπεδο της ΕΕ.

Διεθνής και Ευρωπαϊκή Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Το μάθημα αποτελεί μία προσπάθεια εμβάθυνσης στην διεθνοποίηση της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και στις νομικές και πολιτικές πτυχές της νομολογίας της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Εξετάζει επίσης την επίδραση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην Ελληνική έννομη τάξη. Μετά από μία σύντομη εισαγωγή στο πλαίσιο προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο, το μάθημα θα ασχοληθεί, κατά κύριο λόγο, με τις ελληνικού ενδιαφέροντος υποθέσεις ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Ενέργεια και Γεωπολιτική

Το μάθημα εξετάζει την σχέση και αλληλεπίδραση μεταξύ διεθνούς πολιτικής, διεθνούς ασφάλειας και θεμάτων ενέργειας. Κεντρική ιδέα του μαθήματος είναι ότι ενεργειακά ζητήματα αποτελούν καταλύτη σημαντικών αλλαγών στο παγκόσμιο σύστημα. Το μάθημα εξετάζει τις βασικές ενεργειακές πολιτικές των βασικών διεθνικών δρώντων και τις συνέπειές του για το παγκόσμιο περιβάλλον.

Η Τουρκία στο Διεθνές Σύστημα

Κατά την τελευταία δεκαετία η Τουρκία έχει απομακρυνθεί από την παραδοσιακή της εξωτερική πολιτική και έχει αναμειχθεί ενεργώς στη Μέση Ανατολή και στη Β. Αφρική. Το μάθημα προσφέρει μια συστηματική ανάλυση των εσωτερικών και εξωτερικών παραμέτρων που έχουν συντελέσει στον αυξανόμενο ρόλο της Τουρκίας ως περιφερειακό και διεθνή παίκτη και εξετάζει τις δυνατότητες της να αναδειχθεί ως περιφερειακή δύναμη.

Παγκόσμια Διακυβέρνηση των Θαλασσών και των Ωκεανών

Η διαχείριση και αξιοποίηση του θαλάσσιου χώρου βρέθηκε στο επίκεντρο του πολιτικού, διπλωματικού και ακαδημαϊκού ενδιαφέροντος από τα μέσα του 20ου αιώνα, αρχικά σε σχέση με την αποκρυστάλλωση των κανόνων που αφορούν στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Κρατών στη θάλασσα. Το συγκεκριμένο μάθημα επιλογής εξετάζει ιδιαίτερα τις σύγχρονες αρμοδιότητες που παρέχονται στα Κράτη και την διεθνή κοινότητα ως συνέπεια της εξέλιξης της τεχνολογίας και της βελτίωσης των δυνατοτήτων στους τομείς των θαλάσσιων μεταφορών, της έρευνας και της αξιοποίησης των θαλασσίων πόρων, καθώς και την παράλληλη αντιμετώπιση μιας σειράς νέων προκλήσεων που αφορούν στην περιβαλλοντική υποβάθμιση του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των επιπτώσεων της -περιβαλλοντικών και γεωπολιτικών- στις πτυχές της ασφάλειας που συνδέονται με την θάλασσα. Επικεντρώνεται στην ανάλυση του διεθνούς θεσμικού και πολιτικού πλαισίου ανάπτυξης των κανόνων και των πολιτικών που αφορούν στο θαλάσσιο χώρο, μέσα από την πρακτική των διεθνών οργανισμών και υπό το φως των νέων τάσεων στη θαλάσσια διακυβέρνηση.

Παγκόσμια Οικονομική Διακυβέρνηση και Διπλωματία

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξέταση αφενός, του θεσμικού πλαισίου της παγκόσμιας οικονομικής διακυβέρνησης, και αφετέρου των άμεσων επαφών και διαπραγματεύσεων μεταξύ κρατών καθώς και άλλων, μη-κρατικών δρώντων, μέσω των οποίων οργανώνεται η λειτουργία του παγκόσμιου οικονομικού συστήματος. Το μάθημα αποσκοπεί στην περιγραφή και ανάλυση βασικών εννοιών, δρώντων, θεσμών και θεωρητικών προσεγγίσεων της παγκόσμιας οικονομικής διακυβέρνησης και της οικονομικής διπλωματίας. Απώτερος στόχος είναι οι φοιτητές να γνωρίσουν και να κατανοήσουν τις νέες μεθόδους και εργαλεία διαπραγμάτευσης, συντονισμού και συνεργασίας που χρησιμοποιούν τα κράτη (αλλά και άλλοι δρώντες) στο πλαίσιο των πολυεπίπεδων και σύνθετων δομών της παγκόσμιας οικονομικής διακυβέρνησης.

Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εποπτική παρουσίαση του διεθνούς συστήματος περιβαλλοντικής προστασίας συνολικά και οι ειδικότερες εκφάνσεις του. Εξετάζει τη γένεση και εξέλιξη της διεθνούς περιβαλλοντικής συνεργασίας και τη σταδιακή μετάβαση σε ένα σύστημα παγκόσμιας περιβαλλοντικής διακυβέρνησης. Διερευνά πώς οι πρωταγωνιστές της διεθνούς πολιτικής αντιμετωπίζουν τα περιβαλλοντικά προβλήματα και πώς τα διαχειρίζονται. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην επισήμανση των ιδιαιτεροτήτων του διεθνούς συστήματος περιβαλλοντικής προστασίας, στον τρόπο παραγωγής των ρυθμιστικών του διατάξεων και άλλων εργαλείων περιβαλλοντικής πολιτικής, στα προβλήματα εφαρμογής του στο διεθνές πεδίο αλλά και στο εσωτερικό των κρατών.

Πολιτική του Χρήματος στην Παγκόσμια Οικονομία

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η μελέτη των βασικών προβλημάτων και προκλήσεων του διεθνούς νομισματικού και χρηματοπιστωτικού συστήματος, καθώς και των πολιτικών και των θεσμών που έχουν διαμορφωθεί για τη διευθέτησή τους. Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών με τα βασικά χαρακτηριστικά και τη λειτουργία του χρήματος στην παγκόσμια οικονομία, τους βασικούς δρώντες στο διεθνές νομισματικό και χρηματοπιστωτικό σύστημα και τις συνέπειες της δράσης τους για τις εθνικές οικονομικές πολιτικές, και τέλος τους θεσμούς και μηχανισμούς συντονισμού και συνεργασίας στα πεδία αυτά. Απώτερος στόχος είναι οι φοιτητές να μπορούν να ερμηνεύσουν με όρους πολιτικής οικονομίας και θεσμικής ανάλυσης σημαντικά ζητήματα πολιτικής και ρύθμισης των διεθνών νομισματικών και χρηματοπιστωτικών σχέσεων.

Πολιτισμός και Διεθνείς Σχέσεις

Το μάθημα, με αφετηρία την κριτική ανάλυση της σχέσης πολιτισμού και διεθνούς πολιτικής και της συμβολής του στην συγκρότηση της σύγχρονης διεθνούς κοινωνίας, επικεντρώνεται στις θεωρητικές και εφαρμοσμένες πτυχές της διεθνούς συνεργασίας και διακυβέρνησης στον τομέα του πολιτισμού, εξετάζοντας ζητήματα όπως η συνύπαρξη κρατικών και μη κρατικών δρώντων, η ανάδυση νέων προτύπων πολιτιστικής διπλωματίας, η 'συγκατοίκηση' των διαφορετικών διεθνών πολιτιστικών καθεστώτων, οι συνέργειες με άλλα πεδία διεθνούς πολιτικής (διεθνής ειρήνη και ασφάλεια, βιώσιμη ανάπτυξη) και οι επιπτώσεις από την ανάδυση προκλήσεων όπως η παγκόσμια οικονομική κρίση, η παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, η κλιματική αλλαγή.

Σύγχρονα Ζητήματα Διεθνούς Ασφάλειας

Στο μάθημα εξετάζονται αναλυτικά και συζητούνται διεξοδικά μια σειρά από θεματικές, που συνδέονται με το μεταβαλλόμενο περιεχόμενο και την εξέλιξη της έννοιας της ασφάλειας στο σύγχρονο μεταψυχροπολεμικό (και ειδικότερα το μετά την 11η Σεπτεμβρίου) παγκόσμιο και περιφερειακό --με έμφαση στην περιοχή της Μεσογείου-- περιβάλλον. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται η εξέλιξη των διαφόρων «παραδοσιακών» και «σύγχρονων» προβλημάτων ασφαλείας μέσω της ανάλυσης του ρόλου διαφόρων συστημικών και θεσμικών παραγόντων που εμπλέκονται ενεργά στο Μεσογειακό υποσύστημα ασφαλείας. Παράλληλα συζητείται η εμφάνιση και εξέλιξη των σύγχρονων απειλών και προκλήσεων για την διεθνή και περιφερειακή ασφάλεια, όπως η κλιματική αλλαγή, η εξαναγκαστική μετανάστευση, η τρομοκρατία, τα Όπλα Μαζικής Καταστροφής (ΟΜΚ), το οργανωμένο έγκλημα, η πειρατεία, ο θρησκευτικός ριζοσπαστισμός, η έλλειψη ενεργειακών πηγών κ.ά. Επιπρόσθετα, εξετάζεται και αξιολογείται η δυνατότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διαχειριστεί τα σύγχρονα προβλήματα ασφαλείας στο εγγύς περιβάλλον της καθώς και οι δυνατότητες συγκεκριμένων διεθνών οργανισμών (NATO, Ευρωπαϊκή Ένωση)

να επιδράσουν θετικά στη διαχείριση ή/και επίλυση παραδοσιακών συγκρούσεων (ελληνοτουρκική αντιπαράθεση).

Ειδικά Θέματα Διεθνούς Διακυβέρνησης

Πρόκειται για μάθημα επιλογής το οποίο θα πραγματεύεται σύγχρονες ή αναδυόμενες προκλήσεις για την διεθνή διακυβέρνηση.

Ειδικά Θέματα Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξέταση σημαντικών επιμέρους θεμάτων της διεθνούς οικονομίας. Σκοπός του μαθήματος είναι να λειτουργήσει συμπληρωματικά με το βασικό μάθημα της Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας (ΔΠΟ) του α' εξαμήνου, επεκτείνοντας τη χρήση των θεωρητικών και μεθοδολογικών εργαλείων της ΔΠΟ σε ειδικά θέματα τα οποία έχουν αποκτήσει ιδιαίτερη βαρύτητα λόγω των σύγχρονων εξελίξεων στην διεθνή οικονομία και πολιτική, όπως για παράδειγμα οι διεθνείς οικονομικές κρίσεις, ο ρόλος των νέων αναδυόμενων οικονομικών δυνάμεων, ή οι οικονομικές επιπτώσεις των γεωπολιτικών και τεχνολογικών εξελίξεων στη διεθνή αγορά ενέργειας. Επιδίωξη του μαθήματος είναι οι φοιτητές να μπορούν να αναλύσουν και να κατανοήσουν σε βάθος τέτοιου είδους φαινόμενα, χρησιμοποιώντας τα γνωστικά και αναλυτικά εργαλεία που προσφέρει η προσέγγιση της Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας.

Εξωτερική Πολιτική και Σχέσεις της ΕΕ

Στόχος του μαθήματος είναι να εξετάσει το ρόλο της ΕΕ στο διεθνές σύστημα, το πρότυπο των εξωτερικών σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ιδιαίτερα με τους σημαντικότερους γειτονικούς της χώρους –Βαλκάνια, Τουρκία, Μεσογειακές χώρες, Μ. Ανατολή καθώς και τη διαδικασία της διεύρυνσης της ΕΕ, τις συνέπειες και προοπτικές της. Θα αναλυθούν επίσης οι σχέσεις της Ένωσης με τη Ρωσία, τις ΗΠΑ, αναπτυσσόμενες χώρες, η θέση της στους παγκόσμιους οικονομικούς θεσμούς (GATT, ΠΟΕ, κ.λπ.) και η κοινή εξωτερική πολιτική και η πολιτική άμυνας της ΕΕ (ΚΕΠΠΑ/ΕΠΑΑ), ιδιαίτερα στο πλαίσιο της Συνθήκης της Λισσαβώνας. Τέλος θα αναλυθεί ο ρόλος της Ελλάδας στη διαμόρφωση των εξωτερικών σχέσεων της ΕΕ καθώς και οι συνέπειες του Brexit για την ΕΕ.

Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Εγχώρια Πολιτική: Η Περίπτωση της Ελλάδας

Το μάθημα εξετάζει τη σχέση της Ελλάδας με την ΕΟΚ\ΕΕ από θεωρητική και εμπειρική σκοπιά και σε βάθος χρόνου, καλύπτοντας την πεντηκονταετία από την αρχική αίτηση της ελληνικής κυβέρνησης για Συμφωνία Σύνδεσης με την ΕΟΚ έως τη σημερινή φάση της κρίσης στην ευρωζώνη. Η ύλη εστιάζεται σε έξι κρίσιμες περιόδους κατά τις οποίες διαδοχικές ελληνικές κυβερνήσεις έλαβαν καθοριστικές αποφάσεις σχετικά με τη συμμετοχή της χώρας στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και στη μετεξέλιξη της διαδικασίας αυτής (εμβάθυνση και διεύρυνση). Σε κάθε ιστορική περίοδο, διερευνώνται τα διλήμματα που αντιμετώπιζε η ελληνική κυβέρνηση, οι

προτιμήσεις που διαμόρφωνε σχετικά με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και οι παράγοντες που επηρέασαν τις επιλογές αυτές. Επιπλέον, αναλύεται η μετεξέλιξη του «ευρωπαϊκού ζητήματος» στην εσωτερική πολιτική σκηνή, τόσο στο πεδίο της κοινής γνώμης όσο και στο επίπεδο των πολιτικών κομμάτων.

Οικονομική και Νομισματική Ένωση

Στο μάθημα επιδιώκονται, πρώτον, η συστηματική διερεύνηση των λόγων που συνέτειναν στην δημιουργία της ευρωπαϊκής οικονομικής και νομισματικής ένωσης, δεύτερον, η ανάλυση των θεσμών και κανόνων που καθορίζουν την άσκηση της μακροοικονομικής πολιτικής (τόσο της νομισματικής, όσο και της δημοσιονομικής πολιτικής) στην ευρωζώνη, και, τρίτον, η παρακολούθηση της εφαρμοσμένης πολιτικής και η αποτίμηση των αποτελεσμάτων και της γενικότερης εμπειρίας από την μέχρι σήμερα λειτουργία της ευρωζώνης. Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στην πρόκληση, διάδοση και διαχείριση της κρίσης στην ευρωζώνη και, κατ' επέκταση, στη μεταρρύθμιση του καθεστώτος οικονομικής διακυβέρνησης στην ευρωζώνη – αλλά και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πολιτικές της ΕΕ για την οικονομική και κοινωνική συνοχή και η εφαρμογή τους

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η συζήτηση των ζητημάτων που αφορούν τη σκοπιμότητα, το περιεχόμενο και τη σημασία της πολιτικής συνοχής της ΕΕ – δηλαδή των δράσεων στην ΕΕ στο όνομα της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής. Το μάθημα εκκινεί με μια ανάλυση των βασικών εννοιών. Ακολουθώντας παρουσιάζονται οι περιφερειακές ανισότητες στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στη συνέχεια αναλύεται το φαινόμενο των κοινωνικο-οικονομικών ανισοτήτων και η σχέση του με τη διεθνή οικονομική ολοκλήρωση. Το επόμενο βήμα είναι η παρουσίαση τόσο των στόχων που καλείται να επιτύχει η περιφερειακή πολιτική όσο και των μέσων που έχουν στη διάθεσή τους οι δημόσιοι φορείς προκειμένου να επιτύχουν τους εν λόγω στόχους. Ακολουθεί η ανασκόπηση των βασικών σταδίων εξέλιξης της Ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής/ πολιτικής συνοχής, και ιδιαίτερα α) των καταβολών της Ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής, β) της έννοιας τη συνοχής, γ) των βασικών συστατικών στοιχείων της πολιτικής συνοχής (όπως αυτή διαμορφώθηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1980) και δ) των κύριων μεταβολών που έχει υποστεί η πολιτική συνοχής από το 1990 έως σήμερα. Στη συνέχεια σκιαγραφούνται οι ιδιαιτερότητες, τα χαρακτηριστικά και οι μεταβολές της ελληνικής περιφερειακής πολιτικής έως και τα τέλη της δεκαετίας του 1980. Ακολουθώντας σκιαγραφείται ο καταμερισμός έργου για την προώθηση της συνοχής ανάμεσα στους υπερεθνικούς, τους εθνικούς και τους υποεθνικούς δρώντες και αξιολογούνται οι επιπτώσεις της άσκησης της στη χωρική και θεσμική οργάνωση, τις πολιτικές και το ύφος πολιτικής των κρατών – μελών, με έμφαση στη συζήτηση της ελληνικής εμπειρίας. Το μάθημα κλείνει με τη μελέτη της συμβολής επιλεγμένων πολιτικών της Ε.Ε στην προώθηση της συνοχής.

Πολιτική Ανταγωνισμού στην ΕΕ

Το εν λόγω μάθημα κατατείνει στη συγκρότηση μιας κριτικής εισαγωγικής κατανόησης του κανονιστικού συστήματος της πολιτικής και του Δικαίου Ανταγωνισμού της Ε.Ε. Κατ' αρχάς, στο πλαίσιο των παραδόσεων σκιαγραφείται το ευρύτερο ενωσιακό πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσεται η πολιτική ανταγωνισμού της Ε.Ε., οι πηγές της και οι βασικές αρχές που τη διέπουν. Η συστηματική δόμηση των παραδόσεων αναπτύσσεται σε δύο βασικούς άξονες: α) Τις κανονιστικές βάσεις που συγκροτούν τους περιορισμούς της ιδιωτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας (έλεγχος αντιανταγωνιστικών συμπράξεων, έλεγχος συγκεντρώσεων, απαγόρευση κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης) για τη διασφάλιση της προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού εντός της Ε.Ε. και β) τις κανονιστικές βάσεις που συγκροτούν τους περιορισμούς των νοθευουσών τον ανταγωνισμό παρεμβάσεων των κρατών μελών (χορήγηση κρατικών ενισχύσεων και χρηματοδότηση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος). Αναλύεται, τέλος, ο ρόλος που καλούνται να διαδραματίσουν στο εν λόγω κανονιστικό πλέγμα του ενωσιακού δικαίου ανταγωνισμού τα θεσμικά όργανα της Ένωσης (όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή), οι Εθνικές Αρχές Ανταγωνισμού, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και τα εθνικά Δικαστήρια και τα λεγόμενα «τρίτα μέρη» (third parties).

Συγκριτική Ανάλυση των Ευρωπαϊκών Πολιτικών Συστημάτων

Το μάθημα αυτό επικεντρώνεται στην μελέτη των πολιτικών συστημάτων των κρατών μελών της Ε.Ε. εστιάζοντας στους εσωτερικούς θεσμικούς και πολιτικούς περιορισμούς οι οποίοι έχουν επιπτώσεις στην ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Συστήματος Συνεργασίας. Το μάθημα επικεντρώνεται στα πολιτικά συστήματα των μεγάλων Ευρωπαϊκών χωρών ήτοι της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ισπανίας, αλλά και του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιταλίας.

Συγκριτικός Ομοσπονδισμός

Το μάθημα διερευνά τη φύση και δυναμική των ομοσπονδιακών πολιτειών. Αντλώντας από την πολιτική θεωρία του ομοσπονδισμού, εξετάζει την πολιτειακή αρχιτεκτονική και τους όρους συγκρότησης και νομιμοποίησης των ομοσπονδιών, αντιπαραβάλλοντας τις συστατικές και εξελικτικές τους ιδιότητες προς άλλες μορφές συνένωσης, όπως συνομοσπονδία, συμπολιτεία και κοινοπολιτεία. Το μάθημα συναρτά, επίσης, τη μορφή "ένωση" και τις ιδιότητες της ομοσπονδιακής πολιτείας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, αντλώντας συμπεράσματα από τη συγκριτική της εννόηση. Συνολικά; το μάθημα επιδιώκει να εξοικειώσει τους φοιτητές με τη φύση και λογική της ομοσπονδιακής πολιτείας και των ποικίλων συνεκδοχών της. Έννοιες-κλειδιά: διαμοιρασμός εξουσιών, διττή αντιπροσώπευση/νομιμοποίηση, συνδιάθεση, επικουρικότητα, "ενότητα στη διαφορετικότητα", ευρωπαϊκή πολιτεία.

Ειδικά Θέματα Συγκριτικής Ανάλυσης των Ευρωπαϊκών Πολιτικών Συστημάτων

Το περιεχόμενο του μαθήματος ποικίλλει ανάλογα με την θεσμική και πολιτική επικαιρότητα.

ΑΡΘΡΟ 7

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 εβδομάδες διδασκαλίας και δύο εβδομάδες εξετάσεων για κάθε εξάμηνο. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου. Δικαίωμα επανεξέτασης έχουν όσοι φοιτητές απέτυχαν σε μαθήματα των οποίων ο αριθμός δεν μπορεί να ξεπεράσει τα τρία καθόλη τη διάρκεια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος.

Η παρακολούθηση των εισαγωγικών σεμιναρίων και των μαθημάτων είναι υποχρεωτική.

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ.

Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή ξεπερνά το 15% ανά μάθημα, τίθεται θέμα διαγραφής του φοιτητή. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη ΣΕ, η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του ΠΜΣ πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές εξετάσεις και με εκπόνηση γραπτής εργασίας και προφορικής της παρουσίασης καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.

Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Συγκεκριμένα η εργασία (εσ) και η προφορική παρουσίαση αντιπροσωπεύει(ουν) το 40% του τελικού βαθμού ενώ η γραπτή εξέταση το 60%. Η βαθμολογία των μαθημάτων κατατίθεται στη Γραμματεία του ΠΜΣ εντός 20 ημερών από τη λήξη της εξεταστικής περιόδου.

Για την απόκτηση ΔΜΣ κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των προσφερόμενων μαθημάτων του ΠΜΣ και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι ενενήντα (90) ECTS.

Εάν μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει δύο φορές στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων (κανονική περίοδος και επαναληπτική εξεταστική), εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ του Τμήματος, τα μέλη της οποίας έχουν το ίδιο ή συναφές αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων (παρ.6, άρ. 34, Ν.4485/2017).

Στο Γ' εξάμηνο του Προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από αίτηση του υποψηφίου στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων (αν δεν έχει ορισθεί ως επιβλέπων/ουσα του μετ. φοιτητή ήδη από την έναρξη των μετ. σπουδών του) και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων (παρ. 4, άρ. 34, Ν. 4485/2017).

Επιβλέπων μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας και μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής μπορεί να είναι όλοι όσοι σύμφωνα με το Νόμο μπορούν να αναλάβουν διδασκαλία σε ΠΜΣ. Εξαιρούνται υποψήφιοι διδάκτορες οι οποίοι μπορεί να απασχολούνται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι με απόφαση της Συνέλευσης και πράξη του Προέδρου του οικείου Τμήματος για τη διεξαγωγή διδακτικού και ερευνητικού έργου, καθοριζόμενου με τη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του ακαδημαϊκού υποτρόφου και του Πρύτανη του ΕΚΠΑ. (παρ. 7, άρ. 29, Ν. 4009/2011) Το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να έχει ερευνητικό ή θεωρητικό χαρακτήρα και να είναι πρωτότυπο.

Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική και η αγγλική κατόπιν έγκρισης του διδάσκοντα.

Το μέγεθος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να είναι έως 10.000 λέξεις. Θα πρέπει να είναι γραμμένη στις ακόλουθες γραμματοσειρές: Times New Roman, Arial ή Century Schoolbook. Το μέγεθος της γραμματοσειράς να είναι 12 και το διάστιχο 1,5. Το μέγεθος της γραμματοσειράς στις υποσημειώσεις να είναι 10 και το διάστιχο μονό.

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία πρέπει να απαρτίζεται από τέσσερα μέρη. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει υποχρεωτικά και προαιρετικά στοιχεία. Υποχρεωτικά είναι το εξώφυλλο, το οποίο δεν αριθμείται, η δεύτερη σελίδα στην οποία αναφέρεται η τριμελής εξεταστική, τα περιεχόμενα, κατάλογος με συντομογραφίες, πίνακες, διαγράμματα ή/και γραφήματα, σύντομη περίληψη στην ελληνική και την γλώσσα γραφής της διατριβής και λέξεις κλειδιά. Κάθε μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία –σε ξεχωριστή σελίδα πριν από τον πίνακα περιεχομένων– υπεύθυνη δήλωση περί μη λογοκλοπής, η οποία υπογράφεται από μεταπτυχιακό φοιτητή. Προαιρετικά είναι η αναφορά σε πνευματικά δικαιώματα του υποψήφιου, η αφιέρωση και οι ευχαριστίες. Το δεύτερο μέρος αποτελείται από το κυρίως κείμενο της διατριβής μαζί με τα συμπεράσματα. Το τρίτο μέρος αποτελούν οι πηγές και η βιβλιογραφία και το τέταρτο μέρος το παράρτημα.

Για να εγκριθεί η εργασία ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής (παρ. 4, άρ. 34, Ν. 4485/2017). Ο φοιτητής οφείλει να καταθέσει, την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Ιανουαρίου, τρία (3) αντίτυπα καθώς και ηλεκτρονικό αντίγραφο της διπλωματικής εργασίας στην Γραμματεία του ΠΜΣ. Η υποστήριξη και η βαθμολόγηση της εργασίας θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο τέλη Φεβρουαρίου.

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης. (άρ. 34, παρ. 5 Ν.4485/17).

Επίσης, γίνεται ηλεκτρονική κατάθεση της διπλωματικής εργασίας στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

ΑΡΘΡΟ 8

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α΄ κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (παρ.3, αρ.34, Ν.4485/2017). Στο ΕΚΠΑ η Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία ιδρύθηκε και λειτουργεί με την από 23 Φεβρουαρίου 2006 απόφαση της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου και την από 22 Μαρτίου 2006 απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα στο <http://access.uoa.gr>.

2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ κ.ά.

3. Δικαιολογητικά και διαδικασία χορήγησης υποτροφιών. Θα απονέμεται τουλάχιστον μία (1) υποτροφία αριστείας βάσει βαθμολογικών επιδόσεων μετά το πέρας του α΄ εξαμήνου.

4. Η Συνέλευση του Τμήματος **Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης**, μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- αυτοδίκαια κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών,
- υποπέσουν σε παράπτωμα που εμπίπτει στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας (Ν.2121/93) κατά τη συγγραφή των προβλεπόμενων εργασιών τους,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης.

5. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι φοιτητές του ΠΜΣ οι οποίοι είναι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν

αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΠΜΣ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα (άρ. 35, παρ. 2, Ν.4485/17).

6. Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές (παρ.1., άρ.44, Ν.4485/2017). Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των φοιτητών όσον αφορά το σύνολο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος και των δραστηριοτήτων του θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του προγράμματος. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του κάθε διδάσκοντα θα του κοινοποιούνται.

7. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης και σε χώρο του Τμήματος ή της Σχολής, παρουσία του Διευθυντή του ΠΜΣ ή του Αναπληρωτή του, του Προέδρου του Τμήματος ή του Αναπληρωτή του και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

Πιο συγκεκριμένα στο πλαίσιο του ΠΜΣ «Διεθνής και Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση και Πολιτική / International and European Governance and Politics» απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις εξής ειδικεύσεις:

1. Διεθνής Διακυβέρνηση και Πολιτική
2. Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση και Πολιτική

8. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

9. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος.

10. Για τη συμμετοχή τους στο ΠΜΣ «Διεθνής και Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση και Πολιτική» οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των 2.500 ευρώ. Η καταβολή του τέλους γίνεται σε πέντε (5) δόσεις.

ΑΡΘΡΟ 9

ΥΠΟΔΟΜΗ ΠΜΣ

1. Για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ θα διατεθούν αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης

2. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ γίνεται από τη Γραμματεία του ΠΜΣ

3. Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ μπορεί να προέρχεται από:

α) Τέλη φοίτησης εάν τα λειτουργικά έξοδα του Π.Μ.Σ. δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις άλλες πηγές χρηματοδότησης.

γ) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα,

δ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,

ε) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,

στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.)

ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

4. Η εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του ΠΜΣ θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του Ν.4485/2017.

ΑΡΘΡΟ 10

ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΠΜΣ

Οι διδάσκοντες του ΠΜΣ, προέρχονται, τουλάχιστον κατά 60%, από:

- μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος,
- μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, κατόχους διδακτορικού διπλώματος εκτός κι αν το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής,
- ομότιμους καθηγητές (άρ. 69, Ν.4386/2016) και αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος,
- διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112),
- είτε υποψήφιους διδάκτορες οι οποίοι μπορεί να απασχολούνται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι με απόφαση της Συνέλευσης και πράξη του Προέδρου του οικείου Τμήματος για τη διεξαγωγή διδακτικού και ερευνητικού έργου, καθοριζόμενου με τη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του ακαδημαϊκού υποτρόφου και του Πρύτανη του οικείου ΑΕΙ. [...](παρ. 7, άρ. 29, Ν. 4009/2011).

Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ανατίθεται διδασκαλία σε:

- μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ,
- ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του αρ. 13Α, Ν. 4310/2014, της Ακαδημίας Αθηνών,
- επισκέπτες καταξιωμένους επιστήμονες από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ,
- επισκέπτες μεταδιδακτορικούς ερευνητές, Έλληνες ή αλλοδαπούς νέους επιστήμονες, κάτοχους διδακτορικού διπλώματος (παρ. 7, άρ. 16, Ν.4009/2011).
- επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους είτε κάτοχους διδακτορικού διπλώματος (παρ. 1, 2, 5 & 6, αρ. 36, Ν.4485/2017),

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης
Μελέτιος-Αθανάσιος Δημόπουλος